

Inaki Revesado

El petit escàndol de Larry Flynt

de Milos Forman

Aquesta és una de les moltes pel·lícules que ens arriben dels Estats Units envoltades d'una polèmica basada en la seva transgressió (gairebé sempre de tipus sexual o violent), que, quan les has vistes, deixen la mateixa sensació d'una presa de pèl, ja que no arribes a identificar en quin punt del metratge amaguen la maleïda transgressió. *El escàndol de Larry Flynt* és una història genuïnament americana, on s'ofereix una nova versió de l'etern mite del somni americà, al qual tot ciutadà d'aquell país té les portes obertes, per molt humil que sigui el seu origen. Larry Flynt és un Forrest Gump qualsevol, amb la diferència que aquest nou heroi aconsegueix l'èxit econòmic mitjançant la pomografia, cosa que, a la rígida societat americana, sembla no haver agradat gaire. La distància, amb la qual la majoria del espectadors europeus veuran aquesta pel·lícula, s'estableix des dels primers minuts del metratge, quan se'ns presenta al Sr. Flynt com a propietari d'un d'aquells impossibles locals, on quatre grassos repulsius beuen cervesa gaudint d'un espectacle eròtic (?), representat per un grup d'al·lotes que ballen grollerament damunt d'un escenari, alhora que es despullen sense cap tipus de mirament. El viu protagonista, que té un gran olfacte per qüestions de negocis, s'adona que allò de l'erotisme és un tema que interessa als seus paisans molt més que qualsevol innovació científica o convulsió política. Sabent aprofitar el seu descobriment, comença a publicar una revista amb fotografies

on les dones descobreixen al "lector" tots els racons de la seva pell, sense deixar res amagat, aconseguint, fins i tot, fer-li la punyeta a la gran publicació eròtica nord-americana ("Playboy"). Publicat el primer número de la revista en qüestió, s'inicia un complicat entramat de pressions contra el pomògraf que culmina amb una condemna a presó de vint-i-cinc anys per delictes contra la moral i per pertànyer al crim organitzat (encara que l'única cosa que ha sentit desaparar el Sr. Flynt, en aquestes alçades de la història, són les càmeres dels seus fotògrafs). A partir d'aquí l'aventura d'aquest reivindicador de la llibertat de premsa entra en un punt molt més interessant, a mesura que es comencen a obviar les característiques de la seva professió, per mostrar-nos una sèrie de personatges bastant patètics, però que semblen ser, dins la cultura yanqui, uns vertaders puntals de la seva denostada moral, acompanyant tot allò d'un complicat i embullós procés judicial que culminarà donant la raó al Sr. Flynt (com no podria ser d'una altra manera en el gran país de les llibertats).

Amb aquest material, el Sr. Forman (autor de films de desigual qualitat però de gran èxit com *Hair*, *Alguien voló sobre el nido del cuco*, *Amadeus* o *Valmont*) ha fet una pel·lícula més que digna, ha conduït la història amb gran mestria sense caure en excessos fàcils o en provocacions oportunistes. El que queda després de dues hores d'imatges és un agradable al·legat en favor de les llibertats i una crítica ferotge a la intransigència i a la intolerància

del sistema més hipòcrita del món occidental. Per aconseguir-ho, es serveix d'imatges molt impactants, com aquelles on el Sr. Flynt, damunt d'un escenari, ofereix un discurs a una audiència pagada per ell mateix, mentre darrere ell es passen unes imatges que presenten la indecència del cossos nus enfrontada a l'orgull patriòtic dels cossos des-trossats, conseqüència de les gestes bèl·liques de l'exèrcit salvador del seu país.

Woddy Harrelson està nominat a l'Oscar per aquest treball que li permet lluir els seus habituals excessos interpretatius, però que en aquest cas semblen ser bastant adients al personatge que interpreta. En qualsevol cas l'esmentada nominació crec que és totalment exagerada. En definitiva, nou producte tret de les arrels de la cultura nord-americana, que ens arriba a Europa amb la garantia que el producte ha estat denostat en el seu país, però que després de la seva visió, un no pot deixar de plantejar-se si no li hagués resultat més interessant un film sobre les memòries de na Susana Estrada, per posar un exemple. ❖

Direcció: Milos Forman.

Guió: Scott Alexander, Larry Karaszewski.

Fotografia: Philippe Rousselot.

Música: Thomas Newman.

Intèrprets: Woody Harrelson, Courtney Love i Edward Norton.

Nationalitat: EUA. 1996.

Joan Obrador

Michael Collins

de Neil Jordan

Neil Jordan va aconseguir els guardons de Millor Pel·lícula i Millor Actor al darrer Festival de Venècia. Tota una garantia que ens trobem davant d'una gran obra. De fet, *Michael Collins* és un docudrama històric de molta qualitat: magnífica ambientació, una filmació de masses populars com manen els cànons i una actuació convincent dels protagonistes. La trobada amorosa entre Liam Neeson i Julia Roberts em va provocar un regust curiós; com si per un moment s'haguessin emparentats dos móns impossibles, completament aliens un de l'altre: l'aberrant tragèdia del poble jueu a l'Alemanya Nazi -*La Llista de Schindler*- i el romanticisme rosa del Hollywood més intrascendent -*Pretty Woman*. Per cert, si el que vol la Roberts és passar-se al cinema seriós, és molt recomanable que comenci per papers petits, com ser el vèrtex en el triangle amorós entre Collins i el seu amic de l'ànima, Harry. Per acabar, val la pena

cridar l'atenció sobre una bada sonora d'aïres celtes simplement esplèndida. Els aspectes deficients d'aquesta producció es podrien centrar en dos punts ben diferents: l'estructura narrativa del film i l'ambigüitat davant del fenomen terrorista. L'estructura argumental de *Michael Collins* no és que sigui dolenta, simplement és calcada del *Gandhi* de Richard Attenborough. Tots dos films ens mostren l'evolució política dels dos personatges. A pesar que el primer fou un consumat terrorista i el segon l'ànima del moviment pacifista contemporani, tant l'un com l'altre es trobaran en la mateixa situació: a mig camí entre l'odiós Imperi Britànic i els més radicals dels seus compatriotes. No sabria dir fins a quin punt aquesta interpretació de l'heroi irlandès és adequada o, tal vegada, Neil Jordan ha repetit l'esquema d'Attenborough fent-ne una extrapol·lació inacceptable. Es tant semblant que, literalment, hi ha una escena que es repeteix: el moment en què, com a

represàlia, una tanqueta de l'exèrcit britànic comença a disparar indiscriminadament contra una multitud reunida indefensa; a *Gandhi*, per manifestar-se i resar pacíficament i, a *Michael Collins*, per jugar un partit de Rugbi. En aquest aspecte, Jordan ha recaigut en una de les mancances habituals del cinema d'avui: falta d'originalitat. Per altra banda, la pel·lícula sembla dir que hi ha un terrorisme bo i un de dolent i que quan el terrorisme aconsegueix els seus objectius deixa de ser violència injustificada, per transformar-se en un legítim moviment d'alliberació nacional. No és necessari remarcar molt aquesta visió de la violència, perquè ens adonem del perill que pot suposar en certs llocs del nostre món. De tota manera, es deixa palès que, en el moment en què el poble irlandès s'expressà democràticament, Collins arribà fins a les darreres conseqüències en la defensa de la voluntat popular. ❖

Direcció i guió: Neil Jordan.

Fotografia: Chris Menges.

Intèrprets: Liam Neeson, Aidan

Quinn, Stephen Rea, Julia Roberts, etc.